

УДК 378

**Глазкова І. Я.,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри германської філології та методики
викладання германських мов,
Мелітопольський державний педагогічний університет імені
Богдана Хмельницького**

**Семененко Т. В.
студентка,
Мелітопольський державний педагогічний університет імені
Богдана Хмельницького**

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Сучасна освіта в Україні, орієнтована на європейські стандарти, потребує підготовки педагогів, здатних ефективно діяти у полікультурному середовищі. Професійна діяльність учителя англійської мови вимагає не лише володіння мовою як інструментом комунікації, а й сформованої міжкультурної компетентності, що включає здатність до розуміння культурних відмінностей, толерантність і готовність до взаємодії з представниками інших культур. Відтак одним із ключових завдань сучасної педагогічної освіти є створення умов для формування міжкультурної компетентності майбутніх учителів англійської мови.

Проблема інтеграції дисциплін актуалізується в контексті компетентнісного підходу, який передбачає орієнтацію навчання не лише на засвоєння знань, а й на формування здатності їх застосовувати. Традиційна система підготовки, заснована на ізольованому вивченні предметів, часто призводить до фрагментарності знань. Міждисциплінарна інтеграція, навпаки, сприяє формуванню цілісного

бачення професійної діяльності, розвитку системного мислення та здатності комплексно вирішувати педагогічні завдання. У процесі підготовки вчителя англійської мови це означає взаємозв'язок мовної підготовки з культурологічними, психолого-педагогічними та методичними аспектами.

Поняття інтеграції трактується як процес об'єднання елементів різних систем задля створення нового якісного утворення. У педагогічному контексті це означає органічне поєднання змісту навчальних дисциплін з метою досягнення освітньої та професійної цілісності. Згідно з поглядами науковців [1], інтеграція забезпечує такий синергетичний ефект, коли результат взаємодії перевищує суму окремих компонентів. У навчанні англійської мови це проявляється у формуванні не лише мовної, а й культурної, комунікативної, соціокультурної компетентності майбутнього вчителя.

Науковці відзначають, що міждисциплінарна інтеграція збагачує зміст навчання і підвищує мотивацію студентів. Англійська мова розглядається не ізольовано, а як засіб пізнання й професійного розвитку. Інтегративна основа може виявлятися на різних рівнях – від встановлення зв'язків між дисциплінами до використання автентичних матеріалів, що відображають професійні й культурні ситуації. Такий підхід сприяє усвідомленню практичної цінності мовних знань і розвитку вміння застосовувати їх у контексті міжкультурного спілкування. Реалізація міждисциплінарної інтеграції відбувається через різноманітні підходи. Текстологічний підхід передбачає роботу з автентичними текстами, що поєднують лінгвістичні та культурологічні знання. Проектний і кейс-методи орієнтують студентів на вирішення практичних комунікативних і педагогічних завдань, сприяючи розвитку критичного мислення та навичок командної роботи. Використання мультимедійних ресурсів, відео та інтерактивних завдань створює умови для занурення у реальний міжкультурний контекст і розвитку соціокультурної чутливості.

Важливими умовами ефективної інтеграції є дотримання загальнодидактичних принципів: професійної спрямованості, наочності, міжкультурної взаємодії та соціокультурного контексту. Принцип професійної спрямованості забезпечує орієнтацію навчання на реальні потреби майбутньої педагогічної діяльності. Принцип наочності сприяє глибшому засвоєнню матеріалу через використання візуальних і мультимедійних засобів. Соціокультурний принцип формує знання про традиції, норми поведінки та мовні особливості різних культур, що розвиває толерантність і здатність до культурного діалогу.

Інтегровані заняття з англійської мови мають значний потенціал для розвитку професійної компетентності. Вони перетворюють навчання мови на процес пізнання культури, розширюють світогляд студентів і дозволяють поєднати теоретичні знання з практичними навичками педагогічної діяльності. Інтеграція також сприяє співпраці між викладачами різних кафедр, удосконаленню навчальних програм і підвищенню якості професійної підготовки.

Отже, міждисциплінарна інтеграція забезпечує єдність змісту освіти, форм і методів навчання, стимулює розвиток професійної мобільності, толерантності та культурної свідомості майбутніх педагогів.

Література

1. Шмир М. Ф. Міжпредметний підхід у формуванні діяльнісної компетенції студентів у вивченні німецької мови *Педагогічний альманах*: зб. наук. праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон : РІПО, 2011. Вип. 12. Ч. 2. С. 221–224.